

אֶקְרוּן תִּרְיִן מִדְּבַחֵן. מִתְעַטְרֵן לְקַמֵּי מַלְכָּא קַדִּישָׁא, דְּהָא
 זְכוּתָא דְּבִנְיֵיהוּ בְּהָא עֲלָמָא, אֲגִינ עָלֵייהוּ, וּמְעַטְרִין לְהוּ
 תַּמְן. מֵאן רוּחָא זַכָּא לְכָל הָא. הָא דִּשְׁתָּה אֶפְרוּחִיהָ,
 לְאוּלְפָּא לְמִזְבְּחוֹתֶיךָ וְגו'. מִכָּאן וּלְהֵלָּאָה אֵימָא מִיְלָךְ,
 דְּהָא בְּלָא כְּסוּפָא אֶתְחַזִּינָא תַּמְן.

פְּתַח כְּמִלְקֵדְמִין רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, גַּם צְפוּר מְצָאָה
 בֵּית, דָּא יִתְרוּ. וְדָרוּר קֵן לָהּ, דָּא בְּנוֹי, דְּהוּ
 בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, אוּלְפֵי אוּרֵייתָא, וְחַתְכִּין מְלִין דְּאוּרֵייתָא
 בְּפוּמֵייהוּ. מְצָאָה בֵּית מַהוּ. אֶלָּא בְּקַדְמֵיתָא נְטִלוּ וְשָׂארוּ
 בְּמִדְּבָרָא, נְטִלוּ מִעֲנוּגָא דְּמַדִּין, וּמִמְתִּיקוּ דְּתַמְן, וְשָׂרוּ
 בְּמִדְּבָרָא. כִּיּוֹן דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּעַל אוּרֵייתָא
 הוּהוּ כְּסוּפָא דְּלַהוֹן, מְשִׁיךְ לֹון מִתַּמְן, וְאֶעִיל לֹון לְלִשְׁכַּת
 הַגְּזִית. וְדָרוּר קֵן לָהּ, כְּלָא חַד. צְפוּר דְּרוּר כְּלָא אֵיהוּ חַד.
 (שׁוּפְטִים ד) חֶבֶר הַקְּנִי. (שְׁמוּאֵל א טו) וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל הַקְּנִי וְגו'.
 תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב, וַיֵּרָא בְּלֶק בֶּן צְפוּר. וְכִי מַאי שְׁנָא
 דְּאֶדְכִּיר שְׁמָא דְּאָבוּי מְשָׂאֵר מְלַכִּין. אֶלָּא יִתְרוּ
 אֶתְמִשְׁךְ וְאֶתְעֵבֵר מִעֲבוּדָה זְרָה, וְאֶתָּא לְאֶתְדַבְּקָא
 בִּישְׂרָאֵל, הוּא וּבְנוֹי, וְכָל עֲלָמָא נְדוּהוּ (דף קצ"ז ע"א) וְרַדְפוּ
 אֶבְתַּרִּיהָ.

בְּלֶק מְבַנֵּי בְּנוֹי הוּהוּ, וְאֶתְעֵבֵר מֵאַרְחָא דְּאָבוּי, כִּיּוֹן
 דְּחַמוּ סְבִי מוּאָב וְסְבִי מַדִּין, דְּהוּ בְּהַדִּי הַדְּדִי

בְּאַחֲוֵה דְלֵהוֹן בְּעִבּוּדָה זָרָה, בְּחֻלְקָא דְלֵהוֹן, דִּיתְרוּ וּבְנוּי
 אֶתְדַבְּקוּ בְּשִׁכְיִנְתָּא, וְדָא אֶתְמַשֵּׁף מְנֵהוֹן. אָתוּ וְאִמְלֻכוּהוּ
 עָלֵייהוּ בְּהַאי שַׁעְתָּא, דְכִתִּיב וּבְלָק בֶּן צְפוּר מֶלֶךְ לְמוֹאֲב
 בַּעַת הַהִיא. בַּעַת הַהִיא הוּא מֶלֶךְ, מַה דְלֵא הוּא מְקַדְמַת
 דְנָא. וְעַל דָּא כְּתִיב בֶּן צְפוּר, מַה דְלֵא אֶתְחַזִּי לְמַעַבְד
 הָכִי. וַיֵּרָא בְּלָק, וַיִּשְׁמַע מִבְּעֵי לֵיהּ, מַהוּ וַיֵּרָא. רֵאִייה
 חָמָא, וַיֵּדַע דְזֻמִּין הוּא לְמַנְפַּל בִּידָא דִישְׂרָאֵל, וַיִּשְׂרָאֵל
 לְמַנְפַּל בִּידוּי בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתָּר אִיהוּ בִּידָא דִישְׂרָאֵל,
 וַיֵּרָא בְּלָק בֶּן צְפוּר.

רַבִּי אֲבָא פִתַּח, (שיר השירים א) אִם לֹא תִדְעִי לֶךְ הֵיפָּה
 בְּנָשִׁים צְאִי לֶךְ בְּעַקְבֵי הַצֶּאֱנָן. כְּנִישְׂתָּא דִישְׂרָאֵל
 אֲמַרְתָּ לְגַבֵּי מַלְכָּא עֲלָאָה. כְּנִישְׂתָּא דִישְׂרָאֵל, מַהוּ
 כְּנִישְׂתָּא. דָּא אִיהוּ עֲצָרַת, כְּנִישׁוּ. כְּמַה דְאֵתְ אֲמַר, (במדבר
 י) מֵאֶסֶף לְכָל הַמַּחֲנוֹת. מֵאֵן דְכְּנִישׁ לְכָל מִשְׁרֵיִן עֲלָאִין
 לְגַבֵּיהּ.

וּמְגוּ דְלְזֻמִּין נוֹקְבָא אֲקָרִי כְּנִישְׂתָּא, וְאֶתְמַר עֲצָרַת,
 כְּמַה דְאֵתְ אֲמַר (בראשית ב) כִּי עָצוּר עָצַר יִי, דְנִקִּיט
 וְלֹא יִהְיֶב. הָכִי הוּא וְדָאִי, דְהָא מְגוּ מְהִימְנוּ סִגְיָא דִילָהּ,
 דְלֵא אֲשַׁכְחֵן בְּהּ מוּמָא, (ס"א מוּחָא) יְהָבוּ לָהּ בְּלֵא עֲכוּבָא
 כְּלָל. וְאִיהִי כַּד מְטָא לְגַבֵּיהּ, כָּל מֵאֵן דְכְּנִישְׂתָּא, עָצַר
 וּמְעָצַר וּמְעַכְבֵּת, דְלֵא נַחֲתִית וְנִהִיר, אֲלֵא כְּפוּם טְלָא,

טְפִין טְפִין, זְעִיר זְעִיר. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח
 לְתַתָּא מְהֵימְנוּתָא, אֲלֵא כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה כח) זְעִיר
 שָׁם זְעִיר שָׁם, זְעִיר זְכוּתָא, וְזְעִיר אֲנֵהוּתָא דְּטִלָּא, מְדָה
 לְקַבֵּל מְדָה.

דְּאֵלְמָלָא תִּשְׁכַּח מְהֵימְנוּתָא, כְּמָה דְּאֲשַׁתְּכַחוּ בְּהָ,
 אַרְיִקַת בְּכָל סְטָרָא וְסְטָרָא, בְּלֹא עֲכוּבָא
 כְּלָל, וְאִיהִי חֲדָתָא. וְכִדִּין יְהִיבִין לָהּ מִתְּנִין וְנִבְזֻבֻזִין סְגִיִּין
 דָּא עַל דָּא, וְלֹא יְהוּן מְעַכְבִּין לָהּ כְּלָל. אֲבָל תַּתָּאִין אִינוּן
 מְעַכְבִּין לוֹן, וּמְעַכְבִּין לָהּ, וְכִדִּין אִיהִי עֲצָרַת. עֲצוּר עֲצוּר
 יי וְדָאִי, כְּבִיכּוּל, יְהִיב תַּמְצִית, וְלֹא יִתִּיר.

וְעַם כָּל דָּא כְּאִימָא יְהִיבִין לְבָנִין בְּטַמִּירוּ, דְּלֹא יִדְעִין
 בְּהָ, הָכִי עֲבִידַת לוֹן לְבִנְהָא יִשְׂרָאֵל. וְאוּלִּיפְנָא מְגוּ
 בוּצִינָא קְדִישָׁא, דְּבִשְׁעָתָא דְּאִיהִי סְלִיקַת לְמִנְקֻט עֲנוּגִין
 וְכִסּוּפִין, וּמוּמָא אֲשַׁתְּכַח בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל לְתַתָּא, כְּדִין מְטִי
 לְגַבְהָ טְפָה דְּחֲרָדֵל וּמִיד אַעֲדִיאת, וְיִתִּיבַת עָלָהּ יוּמִין
 בְּמִנְיָן. וְכִדִּין יִדְעִין לְעֵילָא, דְּמוּמָא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל.

וְאֲתַעֲר שְׂמָאלָא מִיד, וּמְשִׁיךְ חוּטָא לְתַתָּא. (בראשית כז)
 וְתַכְהִין עֵינָיו מִרְאוֹת, מַה דְּהוּהּ מִסְתַּכַּל בְּעִין
 שְׁפִירוּ, בְּכִלְלָא דְּאַבְרָהָם, בְּלֹא דִינָא כְּלָל, כְּדִין וְתַכְהִין
 עֵינָיו מִרְאוֹת, מִרְאוֹת וְדָאִי, מְלֵאסְתַּכְלָא בְּכִלְלָא
 דְּרַחֲמָנוּ. כְּדִין אֲתַעֲרוּ דְּסַמְא"ל בְּקַל תַּקִּיף, לְאֲתַעֲרָא עַל

עֲלֵמָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וַיִּקְרָא אֶת יְעֹשֵׁ בְּנוֹ הַגָּדוֹל וְגו'.
 גְּדוֹל אִיהוּ לְגַבֵּי מִשְׁרַיִן דְּסִטְרָא אַחְרָא, אִיהוּ גְּדוֹל,
 וְנִהֵיג לְכָל אַרְבִּין דִּימָא, דְּעֵרְעוּרָן בְּרוּחָא בִישָׂא,
 לְאַטְבָּעָא לֹון בְּעוּמְקָא דִּימָא, בְּאִינוּן מְצוּלוֹת יָם דִּילֵיהּ.
 וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא בְּרַחֲמֵנוּ, כְּדִין כָּל חֲטָאִין וְכָל
 חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, יְהִיב לֵיהּ, וְאִיהוּ אֲטִיל לֹון
 לְמְצוּלוֹת יָם. כָּל מִשְׁרַיִן דִּילֵיהּ מְצוּלוֹת יָם אֶקְרוּן,
 וְאִינוּן נְטִילֵי לֹון, וּמִשְׁטֵי בְּהוּן לְכָל שְׂאָר עַמִּין. וְכִי
 חֲטָאִין דִּישְׂרָאֵל, וְחוּבִין דְּלֵהוּן, זְרַקִין וּמִתְפַּלְגִין לְעַמָּא
 דְּלֵהוּן. אֶלָּא, אִינוּן מְחַכָּאן וּמְצַפָּאן לְמִתְנָן דְּלְעִילָא,
 כְּכַלְבֵּי לְקַמֵּי פְתוּרָא. וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל כָּל
 חוּבֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְזַרִיק עָלֵיהּ, כְּלֵהוּ חֲשָׁבֵי דְמִתְנָן
 וּנְבִזְבוּן דְּאִיהוּ בְּעָא לְמִיָּהֵב לִישְׂרָאֵל, דְּאֶעְבֵּר מִנֵּיָּהּ,
 וְיָהֵב לֹון. וּמִיֵּד כְּלֵהוּ כְּחֵדָא זְרַקִין (ס"א וְחִיּוּ וְזַרְקִין) לֹון עַל
 שְׂאָר עַמִּין.

תָּא חֲזִי, כְּנִישְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל, אִיהִי אֲמַרְת בְּקַדְמִיתָא, (ס"א
 בְּגִלוּתָא) (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֹאוֹה, אֲזַעֲרִת גְּרָמָה
 לְקַמֵּי מְלַכָּא עֲלָאָה. וְכִדִּין שְׁאִילַת מִנִּיהּ וְאֲמַרְת, (שִׁיר
 הַשִּׁירִים א) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהָבָה נִפְשֵׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה
 תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים. תִּרִין זְמַנִּין אִיכָה אִיכָה אֲמַאי. אֶלָּא
 אִיהִי רְמִיזָא עַל תִּרִין חֲרַבְנִין, דְּתִרִין מְקַדְשִׁין. דְּקָרְאן

כָּלֵא אֵיכָה אֵיכָה. אֵיכָה תִרְעָה, בְּחָרְבֵן בֵּית רֵאשׁוֹן. אֵיכָה
תִרְבִּיץ, בְּחָרְבֵן בֵּית שְׁנֵי. וְעַל דָּא תִרִין זְמַנִין אֵיכָה
אֵיכָה.

תִרְעָה תִרְבִּיץ, לָאו דָּא כְּדָא. גְּלוּתָא דְבַבְל, דְּאִיהִי זְמַן
זְעִיר, קָאֲרִי בֵיה תִרְעָה. וְעַל גְּלוּתָא דְיָאדוּם,
דְּאִיהוּ זְמַן סַגִי, קָאֲרִי בֵיה תִרְבִּיץ. וְעַל דָּא תִרִין זְמַנִין
אֵיכָה אֵיכָה. וְתוּ תִרְעָה תִרְבִּיץ, יִרְעָה מִבְּעֵי לֵיה, יִרְבִּיץ
מִבְּעֵי לֵיה אוּף הָכִי, דְהָא עַל יִשְׂרָאֵל אֲמַרְת. אֶלֵא אִיהִי
אֲמַרְת עַל נַפְשָׁה אֵיכָה תִרְעָה כַּלְתָּךְ לְבַנְהָא בְּגְלוּתָא,
דִּיהוֹן בֵּין שְׂאֵר עַמִּין. אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים, הִיךְ תִטִיף
אִיהִי עַלִייהוּ טַלִין וּמִיִין, גּוֹ חֲמִימוּ דְצַהָרִים.

שְׁלָמָה אָהִיה כְּעוּטִיָה, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל קָרְאֵן מִגּוֹ
עָאקוּ, דְחִיקוּ דִלְהוֹן, וּשְׂאֵר עַמִּין (דף קצ"ז ע"ב)

מְחַרְפִין וּמַגְדִּפִין לוֹן, אֵימְתִי תִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא. אֶלְהֶכּוֹן
הִיךְ לָא עֵבִיד לְכוֹן נְסִין. (וְאִינוֹן מִשְׁבָּחֵן גְּרַמְזִיהוּ וְאִמְרִי כַּה תִרְעִי לוֹן בְּיוֹמִין
קְדָמָאִין. כַּה תִרְבִּיץ בְּמִיִין קְדִישִׁין לְצַנְנָא חֲמִימוּ דְרִשְׁפִין וְשְׁלֵהוּבִין דִּלְהוֹן. וְאִינוֹן מִשְׁבָּחָא כַּל
דָּא) (נ"א וְאִינוֹן מִשְׁבָּחֵן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאוּדָן לֵיה עִם כָּל צַעְרָא וְאִרְכּוּ דְגְלוּתָא וְאִמְרִי
כַּה תִרְעִי לָן בְּיוֹמִין קְדָמָאִין כַּה תִרְבִּיץ עֲמָנָא בְּגְלוּתָא וּפְרוּק לָנָא לְזַמְנָא בְּתַרְאָה כָּל דָּא
שְׁבָחָא וּמִיָּהֲמֻנּוּתָא תֵאִיבִין לוֹן לְיִשְׂרָאֵל). וְאִנָּא יִתִיב כְּעוּטִיָה, וְלָא
יְכִילַת לְמַעַבְד לוֹן נְסִין, וְלִמִּיָּהֲב לוֹן נוֹקְמִין. אִיהוּ אֲתִיב
לְגַבְהָ, אִם לָא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים. הֵאֵי קָרְא הָכִי
מִבְּעֵי לֵיה, אִם לָא תִדְעִי הִיפָּה בְּנָשִׁים. לָךְ אֲמַאי. אֶלֵא

אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ: לְאַתְקַפָּא גְרַמְךָ בְּגִלוּתָא, וְלְאַתְקַפָּא
 חֵילָא, לְאַגְנָא עַל בְּנֵךְ. צְאֵי לָךְ, צְאֵי לָךְ לְאַתְקַפָּא
 בְּעַקְבֵי הַצֵּאן. אֵינּוֹן תִּינּוּקוֹת דְּבֵי רַבִּין, דְּאוּלְפֵי תוֹרָה.
 וְרַעֲי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ, אֵלִין עֲתִיקֵי מְשָׁדִים, דְּקָא מְסַתְלֵקֵי
 מְעֵלְמָא וְאוּתְמַשְׁכֵּן לְבֵי מְתִיבְתָא עֲלָאָה, דְּאִיהִי עַל
 מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, עַל דְּיִיקָא, בְּמִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים לָא
 כְּתִיב, אֶלָּא עַל מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, דָּא מְתִיבְתָא
 דְּמִטְטְרוּ"ן, דְּתַמָּן כָּל תְּקִיפִין וִינּוּקִין דְּעֵלְמָא, וּמְנַהֲיָגֵי
 אוּרִייתָא בְּהֵאי עֵלְמָא בְּאִיסוּר וְהִיתֵר, בְּכָל מַה
 דְּאַצְטְרִיכוּ בְּנֵי עֵלְמָא, דְּהֵא עַקְבֵי הַצֵּאן אֵינּוֹן תִּינּוּקוֹת
 כְּדֵאמְרֵן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עַקְבֵי הַצֵּאן, אֵינּוֹן תְּלַמִּידֵי דְּבֵי רַב,
 דְּקָא אֲתִיין לְבִתְר בְּעֵלְמָא, וְאַשְׁכְּחֵן אוּרִייתָא
 בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְאוּרְחָא פְּתִיחָא, וְעַל דָּא אֵינּוֹן מְחַדְדֵּשׁן
 מְלִין עֲתִיקִין בְּכָל יוֹמָא, וְשְׁכִינְתָא שְׂרִייא עֲלֵיהוּ,
 וְצִייתָא לְמַלְיָהוֹן, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (מלאכי ג) וַיִּקְשֹׁב יי
 וַיִּשְׁמַע. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הֲכִי הוּא וְדָאֵי, וְכֹלָא חַד מְלָה.
 דְּבַר אַחַר אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ. לָךְ לְמָה. אֶלָּא בְּכָל אֲתֵר
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, אִיהִי עֲמָהוֹן בְּגִלוּתָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב לָךְ, וְכְתִיב (ישעיה סג) בְּכָל צָרְתָם לוֹ צָר. וְדָא הוּא
 לָךְ. הִיפָּה בְּנָשִׁים, הִיפָּה, אִיהִי אֲמַרְת דְּאִיהִי אוֹפְמַתָא,

כִּמָּה דַּאתְּ אֲמַר (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אָנִי. וְאִיהוּ אֲמַר
 לְגַבְהָ, יִפֶּה אֶתְּ, שְׁפִירְתָּא, הֵיפֶה בְּנָשִׁים, שְׁפִירְתָּא אִיהִי
 עַל כָּל דְּרַגְיִן, וּכְתִיב (שיר השירים א) יִפֶּה אֶתְּ רַעֲיָתִי.

דְּבַר אַחַר הֵיפֶה בְּנָשִׁים, טַבְתָּא בְּטִיבוּ. דְּעַבִּידַת טִיבוּ
 לְבַנְהָא, בְּטַמִּירוּ בְּגַנְיִזוּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְגִי
 טַב עָלֶיהָ, כָּל מַה דְּעַבִּידַת לְבַנְהָא בְּטַמִּירוּ בְּגַנְיִזוּ, אַף
 עַל גַּב דְּלֹא מְכַשְׁרֵן עוּבְדִין. מִכָּאן דַּאתְּחֹזִי לְאָבִא כַּד
 אֲמַא רַחֲמָא עַל בְּנִין וְתֹאִיב עָלֶיהָ כָּל מַה דְּעַבִּידַת לְבַנְהָא
 רַחֲמִין בְּטַמִּירוּ אַף עַל גַּב דְּלֹא מְכַשְׁרֵן עוּבְדוּי.

אֲמַר רַבִּי אַבָּא, תַּוּוּהֵנָּא עַל הַהוּא דְּכְתִיב, (דברים כא) כִּי
 יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּין סוּרֵר וּמוֹרָה וְגו', וְתַפְּשׂוּ בּוֹ אֲבִיו
 וְאִמּוֹ וְגו', וְתַנִּינֵן, דְּבַהֲהִיא שְׁעַתָּא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְמֹשֶׁה כְּתוּב. אֲמַר לִיָּה מֹשֶׁה, מָאֲרִיָּה דְּעַלְמָא,
 שְׁבִיק דָּא, אִיתְּ אַבָּא דְּעַבִּיד כְּדִין לְבָרִיָּה. וּמֹשֶׁה מֵרַחֲמֵי
 הוּא חָמִי בְּחַכְמָתָא, כָּל מַה דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבָנֵי
 יִשְׂרָאֵל. אֲמַר, מָאֲרִיָּה דְּעַלְמָא, שְׁבוּק מְלָה דָּא. אֲמַר
 לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, חֲמִינָא מַה דַּאתְּ אֲמַר,
 כְּתוּב וְקַבֵּל אֲגָרָא. אֵת יַדְעַת וְאֲנָא יַדַּע יַתִּיר. מַה דַּאתְּ
 חָמִי, עָלִי הַהוּא עוּבְדָּא. דְּרוּשׁ קָרָא וְתַשְׁכַּח.

בַּהֲהוּא שְׁעַתָּא רְמוּז לִיָּה לְיוֹפִיא"ל, רַבְּנָא דְּאוּרִיִּיתָא,
 אֲמַר לְמֹשֶׁה, אֲנָא דְּרִישְׁנָא לְהֵאִי קָרָא. כְּתִיב כִּי

יְהִיָּה לְאִישׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה. בֶּן, דָּא יִשְׂרָאֵל. סוּרֵר וּמוֹרָה, דְּכְתִיב, (הושע ד) כִּי כִפְרָה סוּרְרָה סוּרֵר יִשְׂרָאֵל. אֵינְנוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל. וַיִּסְרוּ אוֹתוֹ, דְּכְתִיב, (מלכים ב יז) וַיַּעַד יְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל נְבִיאֵי כָל חוּזָה וְגו'. וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם, דְּכְתִיב וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶל יְיָ וְגו'. וְתַפְּשׂוּ בּוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, בְּדַעְתָּא חֲדָא. בְּהַסְכָּמָה חֲדָא.

וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ אֶל זְקַנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ. אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, אֶל זְקַנֵי עִירָם, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמָם, מְבַעֲי לֵיהּ, מֵאֵי אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ. אֶלֹא, אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ, דָּא כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל. זְקַנֵי עִירוֹ, אֵלִין יוֹמִין קְדָמָאִין, יוֹמִין עֲתִיקִין (ס"א סבין) דְּכֻלָּא. שַׁעַר מְקוֹמוֹ, דָּא מוֹסַף שַׁבַּת. וְעַם כָּל דָּא, אַף עַל גַּב דְּכֻלָּא יַדְעִין, דֵּינָא לְעֵילָא אִיהוּ, בְּגִין דְּבֵי דֵּינָא דְאִמָּא קְרִיבִין אֵינּוּן לְיִשְׂרָאֵל, וְאַחַדִּין בְּהוּ, וְכָל קְרִיב לָא דָּאִין דֵּינָא לְקְרִיבִים (לְקְרִיבִיהוּ), וּפְסוּל אִיהוּ לְדֵינָא. בְּקַדְמִיתָא מַה כְּתִיב, אֶל זְקַנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ, כִּיּוֹן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְאֵינּוּן קְרִיבִין, מִיַּד סְלִיק דֵּינָא מִשַׁעַר מְקוֹמוֹ, מַה כְּתִיב בְּתַרִּיהּ, וְאִמְרוּ אֶל זְקַנֵי עִירוֹ

לְחוּד. וְאֵל שְׁעַר מְקוֹמוֹ לֹא כְּתִיב, אֶלָּא אֵל
(דף קצ"ח ע"א) זְקַנֵי עִירוֹ.

בְּנֵינוּ זֶה וְדָא, וְלֹא דְשָׂאָר עֲמִין. סוּרָר וּמוֹרָה אֵינְנוּ
שׁוֹמְעֵי בְּקוֹלְנוּ. מֵאֵי שְׁנָא, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא לֹא
כְּתִיב זוּלָל וְסוּבָא, וְלִבְתָּר כְּתִיב זוּלָל וְסוּבָא. אֶלָּא מֵאֵן
גָּרִים לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, לְמַהוּי סוּרָר וּמוֹרָה לְגַבֵי אַבוּהוֹן
דְּבִשְׁמִיָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ זוּלָל וְסוּבָא, בְּשָׂאָר עֲמִין דְּכְתִיב,
(תהלים קו) וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מִמַּעֲשֵׂיהֶם וְכְתִיב וַיֹּאכַל
הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, דְּעִקְרָא וַיִּסּוּדָא אַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, כַּד עֲבָדִין
בְּשָׂאָר עֲמִין. דָּא גָּרִים לוֹן, לְמַהוּי בֶן סוּרָר וּמוֹרָה, לְגַבֵי
אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמִיָּא.

וְעַל דָּא וּרְגָמוּהוּ כָּל אַנְשֵׁי עִירוֹ בְּאַבְנִים. אֲלִין כָּל שְׂאָר
עֲמִין, דְּהוּ מְקַלְעִין לְהוּ בְּאַבְנִים, וְסַתְרִין שׁוּרִין,
וּמְנַתְצִין מִגְּדָלִין, וְלֹא מַהֲנֵי לוֹן כְּלוּם. כִּיּוֹן דְּשָׁמַע מִשָּׁה
כְּדִין, כְּתַב פְּרֻשָׁתָא דָּא.

וְעַם כָּל דָּא הֵיפָּה בְּנָשִׁים, טָבָא וַיִּקְרָא בְּנָשִׁים דְּעֶלְמָא.
צָאֵי לָךְ בְּעֵקְבֵי הַצֶּאֱן, הָא אוּקְיָמָנָא, אֲלִין בְּתֵי
כְּנִסְיֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת. וְרַעֵי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ, אֲלִין יַנּוּקֵי
דְּבֵי רַב, דְּלֹא טָעְמוֹ טָעַם חוּבָא בְּעֶלְמָא. עַל מְשַׁכְּנוֹת
הָרוּעִים, אֲלִין מְלַמְדֵי תִּינוּקוֹת וְרִישֵׁי יְשִׁיבוֹת.
דְּבַר אַחַר עַל מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, חָסַר ו'. אֵינּוֹן בִּישִׁין,

אֵלֶיךָ מֶלֶכִי הָאֱמוּנָה, וְנִטְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דְלַהּוֹן,
 לְרַעֲיָא מְקַנְיָהוֹן, וְלִבֵּי מַרְעָה יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דָּא.
 כְּדִין שְׂמַע בְּלָק, דְּאֶרְעָא דֵּהוּת חֲשִׁיבָא כֹּל כֶּךָ, עֲבָדוּ
 יִשְׂרָאֵל קֶרְבָּא דָּא, וְסִתְרוּ לָהּ, עַד דְּשׁוּוּ לָהּ בֵּי מַרְעָה.
 כְּדִין אֲשַׁתְּדַל בְּכָל מַה דְּאֲשַׁתְּדַל, וְשַׁתַּף בִּהְדִּיָּה לְבַלְעָם.
 וַיֵּרָא בְּלָק, רַבִּי חֲזַקְיָה פֶּתַח, (ישעיה נב) כֹּה אָמַר יְיָ שְׁמְרוּ
 מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעָתִי וְגוֹ'. כִּמְה
 חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאָף עַל גַּב
 דְּאֵינּוֹן חָאבוּ קָמִיָּה, וְחֲבִין קָמִיָּה בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, אֵיְהוּ
 עֲבִיד לֹון לְיִשְׂרָאֵל, זְדוּנוֹת פְּשָׁגוֹת.

וְהָכִי אָמַר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, תְּלַת דֵּינִין בְּבֵי דֵּינָא,
 תְּקִינּוּ (ס"א רבון) בְּסִדְרֵי מִתְּנִיתָא. חֲדָא, קְדָמִיתָא,
 בְּאַרְבַּע אָבוֹת נְזִיקִין הַשּׁוֹר וְכוּ'. תְּנִינָא, טְלִית
 דְּאֲשַׁתְּכַח. תְּלִיתָא, שׁוֹתְפִין וְרוּזָא דְּאֲבִידָה. מַאי טַעְמָא.
 אֶלָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל זְמַנָּא, עֲבִיד לֹון לְיִשְׂרָאֵל
 זְדוּנוֹת פְּשָׁגוֹת. וְאֵינּוֹן דְּסִדְרוּ מִתְּנִיתִין דְּתִלְתָּא בְּבֵי,
 הָכִי סִדְרוּ, אֶרַח דְּקָרָא נְקֻטוּ, דְּכַתִּיב, (שמות כב) עַל כָּל
 דְּבַר פֶּשַׁע, וְהָאִי פֶשַׁע אֵיְהוּ דְּלָאוּ בְּזִדּוֹן, וּמֵאֵן אֵיְהוּ. עַל
 שׁוֹר, עַל חֲמוֹר, עַל שֶׁה, דָּא בְּבָא קָמָא, דְּהִכָּא הוּא
 בְּאֵינּוֹן מְלִין. עַל שְׁלֵמָה, דָּא בְּבָא מְצִיעָא, עַל כָּל
 אֲבָדָה, דָּא בְּבָא תְּלִיתָא.

דְּאֲרַח קְרָא נְקֻטוּ. דְּכַד מְטָא לְבַבָּא מְצִיעָא, הוּה אָמַר,
 שִׁירוּתָא דְקָא נְקֻטוּ בְּטִלִית דָּא, אָמַאי. פִּיּוּן
 דְּאֶשְׁתַּכַּח קְרָא, אָמַר, וְדַאי דָּא הֶלְכָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי,
 וּבִיָּאָרוּ כָּל מְלִי דְרַבְּנָן.

כֹּה אָמַר יִי, מַאי שָׁנָא בְּכָל דְּוֹכְתָא דְנִבְיָאִי, דְּכִתִּיב כֹּה
 אָמַר יִי, וּבְמִשָּׁה לָּא כְּתִיב הָכִי. אָלָא, מִשָּׁה דֵּהוּת
 נְבִיאוּתִיהָ מְגוּ אֶסְפֵּקְלָרִיָּאָה דְנִהָרָא דְלְעִילָא, לָּא כְּתִיב
 בֵּיהָ כֹּה. אָבֵל שָׂאָר נְבִיאִים, דֵּהוּוּ מְנַבְּאִין מְגוּ
 אֶסְפֵּקְלָרִיָּאָה דְלָא נִהָרָא, נְבִיאָוּ מְגוּ כֹּה. (נ"א לאַחְזָאָה דְכִלָּא

אִיהוּ חַד בְּלָא פִירוּדָא דְאָף עַל גַּב דְּאָמְרוּ וְכוּ', לָא אָמְרוּ אָלָא מְגוּ כ"ה)

(במדבר כ"ב) וְעַתָּה לִכְה נָא אֲרַח לִי אֶת הָעַם הַזֶּה וְגו'. וְעַתָּה,
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אָמַר הֵהוּא רְשָׁע, וְדַאי שְׁעַתָּא
 קְיִימָא לִי לְמַעַבְד מַה דְּאָנָא בְּעִי. חֲמָא, וְלָא חֲמָא יָאוּת.
 חֲמָא כֹּמָה אֶלְפִין נַפְלִין מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוּי לְזַמֵּן זְעִיר,
 אָמַר וְדַאי הַשְׁתָּא שְׁעַתָּא קְיִימִי לִי. וּבְגִין כֶּף וְעַתָּה, וְלָא
 בְּזַמְנָא אַחְרָא.

לְכָה, לֶךְ מְבַעֵי לֵיהָ, מַאי לְכָה. אָמַר, נְזַדְרֻז גְרַמֵּן
 לְהֵהוּא דְרַחֲיָף בְּגַדְפּוּי עַלִּיָּהוּ, לְהֵהוּא דְשִׁמְיָה

כ"ה. וְעַתָּה לְכָה, נִגַּח קְרָבָא בְּהֵהוּא כ"ה. (וְעַתָּה לְכָה כֹּמָה דְאָתָּ

אָמַר (מלכים ב' ג') וְעַתָּה לְשָׁלַל מוֹאָב)

אָמַר, עַד הַשְּׁתָּא לָא הוּהּ בְּעֵלְמָא מֵאן דְּיִיכּוּל לְהוּ, בְּגִין
הַהוּא פִּטְרוֹנָא דְקִיּוּמָא עֲלֵייהוּ, הַשְּׁתָּא דְשַׁעְתָּא קִיּוּמָא
לָן, לְכַה נְעֵבִיד קָרְבָּא. וְכָל עֵיטָא דִּיהוּא רְשָׁע לְכ"ה
הוּהּ, דְכְּתִיב וְאֲנֹכִי אֶקְרָה כֹּה אֶעֱקֹר לְהוּא כֹּה מֵאֲתָרֵיהּ.
וְתַרְוֵייהוּ בְּעֵיטָא בִישָׂא לְהֵאִי כֹה הוּוּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר
(תהלים ב) עַל יְיָ וְעַל מְשִׁיחוֹ, לָא יִדְעוּ דִּיהָא לְבַתֵּר, הֵאִי כ"ה
אֶעֱקֹר לֹוֹן מֵעֵלְמָא.

כִּי עֲצוּם הוּא מִמְּנִי. וְכִי עַד הַהוּא שַׁעְתָּא אֲן אֲגָחוּ בֵּיה
קָרְבָּא וְנִצְחוּ לֵיהּ. בְּאֲן אֲתֵר אֶעֱרְעוּ בְּחֶרְבָּא דְלֵהוֹן,
וְהוּוּ גְבַרִין (דף קצ"ח ע"ב) כְּגַבְרִין לְאַחְזָא גְבוּרְתָּא דְלֵהוֹן. מֵאִי
כִּי עֲצוּם הוּא מִמְּנִי. אֵלָא הַהוּא רְשָׁע חֲפִים הוּהּ, וְחַמִּי
לְמַרְחִיק, חָמָא לְדוּד מְלָפָא, דְאֵתִי מְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה, גִּיבַר
תְּקִיף כְּאֲרִיָּה, וְעֵבִיד קָרְבִין תְּקִיפִין, וְנִצַּח לְמוֹאֲב, וְשׁוּי
לֹוֹן תַּחֲוֹת רַגְלוּי. אָמַר עֲצוּם הוּא. הַהוּא דִּירְתָּא הַהוּא
גְבוּרְתָּא, חַד מְלָפָא דְלֵהוֹן, מִינֵן יִפּוּק לְשִׁצְאָה לְמוֹאֲב.
אוּלֵי אוּכַל נִפְה בּוּ. הֵאִי קָרָא הָכִי הוּהּ לֵיהּ לְמִימַר, אוּלֵי
אוּכַל אֶפְה בּוּ. אוּ אוּלֵי נוּכַל נִפְה בּוּ. אֵלָא הַהוּא
רְשָׁע הוּהּ חֲפִים, אָמַר, חֲמִינָא יְדָא חֲדָא, דְחַד אֲרִיא
תְּקִיפָא, פְּרִיש (קע"ב) רַגְלָא (יְדָא), אִי אִיכּוּל עֲמָךְ, דְנִתְחַבַּר
(ס"א תְּרוּוּנָא) תְּרוּוּיָּהוּ (וְנִתְחַבַּר) וְנִגְרַע מִהַהוּא אֲרִיָּה יְדָא יְדָא,
עַד לָא יִיִתִי הַהוּא מְלָפָא לְעֵלְמָא, וְלָא יִתְרַךְ יֵת מוֹאֲב
מֵאֲתָרֵיהּ.

אָרְהָ לִי, מֵאֵי אָרְהָ לִי. אָמַר רַבִּי אַבְא, הֵהוּא רָשָׁע בְּתַרִּי
 לִישָׁנֵי קְאָמַר לְבַלְעָם. חַד אָמַר אָרְהָ לִי, וְחַד אָמַר
 קָבָה לִי. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלֵא אָמַר לִיָּה, אָרְהָ לִי
 עֲשִׁבִין וְחַרְשִׁין דִּרְיִשֵׁי דְחַוְיִין, וְשׁוּי לֹון בְּקִדְרָה דְחַרְשִׁיא,
 בִּיּוֹן דְחַמָּא דְחִילִיָּה יִתִיר בְּפּוּמָא, תָּב וְאָמַר, וּלְכָה נָא
 קָבָה לִי.

וְאִפִּילוּ הָכֵי, הֵהוּא רָשָׁע דְבַלְק, לָא שְׂבַק חַרְשׁוּי, אֵלֵא
 לְקִיט פֶּל זִינֵי עֲשִׁבִין, חַרְשֵׁי דִרְיִשֵׁי דְחַוְיִין,
 וְנָטִיל קִדְרָה דְחַרְשִׁין, וְנַעֲיִץ לָהּ תְּחֹות אֲרַעָא אֵלְפָּ וְחַמֶּשׁ
 מְאָה אַמִּין, וְגַנִּיז לָהּ לְסוּף יוּמִין. בִּיּוֹן דְאֲתָא דְוֹד, פְּרָא
 בְּתֵהוּמָא, אֵלְפָּ וְחַמֶּשׁ מְאָה אַמִּין (על אֵלְפָּ וְחַמֶּשֶׁה מְאָה אַמִּין),
 וְאִפִּיק מִיָּא מִן תְּהוּמָא, וְנָסִיף עַל מַדְבַּחָא. בְּתֵהוּא
 שְׁעֵתָא, אָמַר, אֲנָא אֶסְחִי הֵהִיא קִדְרָה, (תְּהִלִּים ט) מוּאָב סִיר
 רַחְצִי. סִיר רַחְצִי וְדֵאֵי.

עַל אֲדוּם אֲשֶׁלִּיךְ נַעֲלִי, מֵאֵי אֲשֶׁלִּיךְ נַעֲלִי. אֵלֵא דָא
 אוּף הָכֵי לְמַרְחִיק הֲוָה, דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית כה) וַיֹּאמֶר
 עֲשׂוּ אֵל יַעֲקֹב הַלְעִיטְנִי נָא מִן הָאֲדוּם הָאֲדוּם הַזֶּה כִּי
 עֵיף אָנֹכִי. הַלְעִיטְנִי: הַלְעָטָה מִמֶּשׁ, פְּתִיחוּ דְפּוּמָא
 וְגִרוֹנָא לְמַבְלַע. אָמַר דְוֹד לְהֵהוּא בַלְעָן, מְלַעַט הַלְעָטִין,
 אֲנָא אֲרַמִּי עָלִיָּה נַעֲלִי, לְמַסְתָּם גְּרוּנִיָּה.
 עָלִי פְּלֶשֶׁת אֲתָרוּעָע, אוּף הָכֵי דָא לְמַרְחִיק אֶסְתְּכִי דְוֹד,

אָמַר, כְּנֶעַן סִטְרָא בִישָׁא דְסִטְרָא אַחְרָא אִיהוּ, וּפְלִשְׁתִּים
 מִתְּמָן אֵינּוּן, לְסִטְרָא אַחְרָא מָה אֲצִטְרִיף. תְּרוּעָה.
 דְּכִתְיִב, (במדבר י) וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם וְהִרְעוּתֶם
 וְגו', לְתִבְרָא חֵילִיה וְתוֹקֶפֶיהָ, וּבְגִין כֶּךָ עָלֵי פְלִשְׁת
 אֲתִרוּעַע, וְהִכִּי אֲתַחֲזִי לוֹן.

וְעַתָּה לְכֵה נָא אֲרָה לִי אֶת הָעַם הַזֶּה פִּי עֲצוּם הוּא מִמֶּנִּי.
 רַבִּי חֲזַקְיָה פִתַּח, (ישעיה יא) וְהָיָה צְדָק אֲזוּר מִתְּנִי
 וְהֶאֱמוּנָה אֲזוּר חֲלָצִיו. הָאִי קָרָא כִּלְא אִיהוּ חַד. מֵאִי
 חֲדוּשָׁא אֲתָא לְאֲשְׁמוּעֵינָן, דִּהָא צְדָק הֵיִינוּ אֶמוּנָה,
 וְאֶמוּנָה הֵיִינוּ צְדָק. אֲזוּר מִתְּנִי, הֵיִינוּ אֲזוּר חֲלָצִיו, לָא
 אֲשַׁכְּחֵן קָרָא כִּהָאִי גְוֹנָא.

אֵלָא לָא צְדָק כְּאֶמוּנָה, וְאִף עַל גַּב דְּכִלְא חַד, וְחַד
 דִּרְגָא אִיהוּ. אֲבָל בְּזִמְנָא דְקִיִּמָּא בְּדִינָא קִשְׂיָא,
 וּמְקַבְּלָא מִסִּטְר שְׁמַאלָא, כְּדִין אֲקָרִי צְדָק, דִּינָא מִמֶּשׁ.
 וְהֵיִינוּ (ישעיה כו) כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטִיף לְאַרְץ צְדָק לְמַדּוּ
 יוֹשְׁבֵי תִבֶּל. דִּהָאִי דִּרְגָא דְמִשְׁפָּט, רַחֲמֵי אִיהוּ. וְכַד
 אֲתַקְרִיב מִשְׁפָּט בְּצְדָק, כְּדִין אֲתַבְּסֵם (כִּלְא), וַיִּכְלִין בְּנֵי
 עֲלָמָא, לְמַסְבֵּל דִּינָא דְצְדָק.

(ועל דא צדק לאו איהו כאמונה) אֶמוּנָה, בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַחְבַּר בֵּיה (כְּדִין
 אִיהוּ) אֶמֶת, לְחַדוּתָהּ. וְכֹל אֲנַפִּין נְהִירִין, כְּדִין אֲקָרִי
 אֶמוּנָה. וְאִית וְוִתְרָנוּתָא לְכִלְא, וְכֹל נִשְׁמַתִּין סְלִקִין,

מִתְחַיִּיבֵי בְכֻמָּה חַיּוּבֵינ דְחַיִּיבֵינ בִּישִׁין, וְכִיּוֹן דְּבִפְקֻדוֹן
סְלָקִין (אֲקָדִים), אֲתֵדֵר לֹון בְּרַחֲמֵי, וְחַס עָלַיִיהוּ. וְכִדִּין אֲקָרֵי
אֲמוּנָה, וְלִית אֲמוּנָה בְּלֹא אֲמֵת.

הַשְׁתָּא אַזּוֹר מִתְנָיו, וְאַזּוֹר חֲלָצִיו. מֵהוּ תֵרִין אַזּוֹרִין
הָכָא. וּמִתְנִים וְחֲלָצִין אָף עַל גַּב דְּחַד אֵינּוֹן,
תֵרִין דְּרַגִין אֵינּוֹן, חַד לְעֵילָא, וְחַד לְתַתָּא. לְעֵילָא
בְּשִׁירוּתָא, אֲקָרֵי מִתְנִים. לְתַתָּא בְּסוּפָא, אֲקָרֵי חֲלָצִין,
כְּמָה דְּאֵת אֲמֵר (ישעיה לב) וְחֲגוּרָה עַל חֲלָצִים, בְּסוּפָא, עַל
רִישׁ יַרְכִּים. כִּד אֲתֵתָא בְּצַעֲרָא, מְנַתְקֵן אֵינּוֹן חֲלָצִים,
מֵרִישׁ יַרְכִּין, וְשׁוּיָאֵת יְדֵהָא בְּכַאֲיבָא עָלַיִיהוּ.

וּבְגִין כֶּךָ לְגַבּוּרָה וּלְקַרְבָּא, צְדָק אַזּוֹר מִתְנָיו. וְהַכִּי
אַצְטְרִיךְ. לְרַחֲמֵנוּ וּלְטָב, אֲמוּנָה אַזּוֹר חֲלָצִיו,
בְּחַד דְּרַגָּא יְדִין עֲלֵמָא, וְשִׁלְטָא לְתֵרִין סְטְרִין, חַד רַחֲמֵי
לְיִשְׂרָאֵל. (דף קצ"ט ע"א) וְחַד דֵּינָא לְשֹׂאֵר עַמִּין.

וְאִי תִימָא, צְדָק דֵּינָא תְקִיף אִיהוּ, וְהָא כְּתִיב (ויקרא יט)
בְּצָדָק תִּשְׁפּוּט עַמִּיתָךְ. (דברים טז) צְדָק צְדָק תִּרְדּוּף.
וְכֻמָּה אֵינּוֹן. וְהַאֲי הַכִּי הוּא. דְּהָא צְדָק לִית בֵּיה
וּוְתִרְנוּתָא כָּלֵל. אוּף הַכִּי מֵאֵן דְּדָאִין לְחַבְרִיָּה, לֹא
אַצְטְרִיךְ לְמַעַבְד לִיה וּוְתִרְנוּתָא מִן דֵּינָא כָּלֵל, אֲלֹא
בְּצָדָק, דְּלֹא יִשְׁגַח לְרַחֲמֵינוּ. מֵאַזְנֵי צְדָק, בְּלֹא וּוְתִרְנוּ
לְהַאֲי סְטְרָא וּלְהַאֲי סְטְרָא, לְמֵאֵן דֵּיִהִיב וּלְמֵאֵן דְּמִקְבֵּל.